

1 Mayıs 2012'nin Gösterdiği

FUAT AKYÜREK

Dünyanın çeşitli ülkelerinden işçi sınıfının Birlik, Mücadele ve Dayanışma günü 1 Mayıs'a ilişkin gelen haberlerin istisnasız ortak bir yanı bulunuyor. Bu ortak yan 1 Mayıs 2012'nin geçmiş yıllara göre çok daha fazla bir işçi ve emekçi katılımı ile gerçekleşmiş olduğudur. Peki ama bu tablonun ortaya çıkması sürpriz sayılabilir mi? Yunanistan, İspanya, Portekiz vb gibi ülkeler için bu katılımlar kuşkusuz beklenen bir şeydi. Ancak bu ülkelerin dışında da katılımın yoğun olması dikkat çekicidir.

Dünyanın çeşitli ülkelerinde işçileri ve emekçileri 1 Mayıs gösterilerine geçmiş yıllara göre daha kitlesel katılmaya iten ortak neden nedir? Kuşkusuz bu neden kapitalist sistemin 2008'de derin bir kriz yaşaması, bu krizin tüm yükünün işçi ve emekçi kitlelerinin üzerine yıkılmasıdır. Pek çok ülkede, büyük sermayenin hizmetindeki devletlerin peşpeşe "ekonomik istikrar paketlerini" uygulamaya sokması ya sessizlikle, ya da geri düzeydeki tepkilerle karşılandı. İşçi sınıfı ve emekçi yığınlar büyük sermaye lehine alınan "tedbirlerin" ağırlığını ya tam anlayamadı, ya da yaşamında büyük değişikliklerin olacağı ihtimalini dışladı.

Oysa peşpeşe alınan ekonomik sosyal tedbirler, yani ücretlerin geriye gitmesi, sosyal hakların budanması, eğitimde, sağlıkta yürürlüğe konan hak gaspları işçi ve emekçilerin yaşamlarını derinden etkileyecek tedbirlerdi. İşçi ve emekçiler bir anda büyük banka ve tekellere aktarılan trilyonlarca doların faturasının kime çıkacağı konusunda bir kafa karışıklığına sahiptiler. 2008'den bu yana yaşananlar bu konularda her türlü kafa karışıklığını ortadan kaldırdı. Açık seçik görüldü ki, krizin altında kalanlar işçi ve emekçiler oldu. Bu geçen süre içinde alınan tedbirlerin tüm ağırlığı işçi ve emekçilerin sırtına bindi.

Yani hükümetlerin, sermaye sözcülerinin "aynı gemideyiz" batarsak birlikte batarız söyleminin yalan ve demagoji olduğunu işçi ve emekçi kitleler yaşayarak gördüler. Batanlar işçi ve emekçiler oldu. Bu arada batan bazı şirketler ise diğer şirketlerin midesine inen lezzetli avlar oldular. İşçi ve emekçilerin ise ne avlayabilecekleri bir av, ne de durumlarını birazcık düzeltebilecek en küçük avanta kazanımları vardı. Geriye tek yol kalıyordu: Bu yol mücadele ve sermayenin saldırılarını püskürtme yolu idi. 2012 1 Mayıs'ı işçi ve emekçilerin bu yolu tutacağını güçlü bir biçimde ortaya koydu.

Burada açıkça şu söylenebilir ki, işçi sınıfı ve emekçi yığınlar 2008 krizinden önce sahip oldukları tüm yanılısma ve yanılıgıardan büyük oranda kurtulmuştur. Genel olarak ifade edilecek olursa, bugün artık alınan ekonomik ve sosyal tedbirlerden etkilenmeyeceğini, en azından kendi durumunu koruyacağını düşünen işçi ve emekçi kesimleri kalmamıştır. Krizi daha hafif atlatma beklentileri yerle bir olmuştur. Büyük sermaye ve onun hizmetindeki devletler işçi ve emekçiler için ekonomik yaşamı cehenneme çevirmekle kalmamışlar, sosyal yaşamı ve sosyal hakları da ciddi oranda budamışlardır. Sağlık hizmetleri bütünüyle paralı hale dönüşmüş, eğitim daha pahalı hale gelmiş, yapılan zamlar, bindirilen vergiler, tırmanan enflasyonla yaşam koşulları daha da ağırlaştırılmıştır.

Bütün bu gerici gelişmelere karşı 1 Mayıs 2012 uluslararası işçi sınıfının büyük sermayeye ilk ihtarı olmuştur. Kuşkusuz işçi sendikalarının yönetimleri hala genel olarak farklı bir havadadır. Onlar hala uzlaşma, fedakarlık, sorunları birlikte göğüsleme gibi şarkıları söylemektedirler. Ancak işçi sınıfı ve emekçi yığınlar bir kez hareketlendiğinde sendika yöneticilerinin kurdukları gerici barikatları parçalayacak gücü ve inisiyatifi de kendisinde bulacaktır. İşçi ve emekçiler ise yaşananlardan öğrenmekte, ders çıkarmakta ve ilerlemektedirler. Mücadele eden işçi ve emekçi kitlelerin giderek bir bütün olarak sermaye yönetimlerini hedef alması, sermayeyi devirmek üzere eylemini genişletmesi kaçınılmazdır. Kuşkusuz bunun zamanını öngörmek olanaklı değildir, ancak gelişmelerin o yönde olacağını şimdiden söylemek kehanet olmayacaktır.

Mayıs / 2012